

■ **مدیرمسئول:** محمدامین ایمانجانی
■ **قائم‌مقام مدیرمسئول:** مسعود فروغی
■ **سرمدیر:** محمد زعیم‌زاده
■ **دبیر وقایع اسرائیلیه:** محمدصادق علیزاده
■ **تلفن و فکس:** ۶۲۹۹۹۴۹۵ (۰۲۱)
■ **کدپستی:** ۱۱۳۵۶۳۸۱۶
■ **جواب:** جایگاه دانشگاه آزاد اسلامی
■ **نشانی:** خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری، روبه‌روی ساختمان بورس ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

یک سرباز اسرائیلی در حال حمل یک گلوله سنگین از کنار تانک‌های جنگی مستقر در موقعیتی در امتداد مرز با نوار غزه و جنوب اسرائیل در ۳۱ دسامبر ۲۰۲۳

«وقایع اسرائیلیه» در مورد وضعیت صادرات تسلیحاتی رژیم گزارش می‌دهد

صادرات به هر قیمتی

سید علی مدد زیدی

حال که با شروع حملات سراسری رژیم به سرزمین مان، جبهه جدیدی از جنگ برای ساکنان سرزمین اشغالی آغاز گردیده، سری رژیم به حساب و کتاب‌های صنایع دفاعی و عبارت‌پردازی‌های مسئولان دفاعی رژیم صهیونی در مورد مسئله صادرات تجهیزات نظامی، البته موارد مورد استناد در ادامه گزارش مربوط به پیش از حملات چند روز گذشته به ایران می‌شوند، ولیکن در کل مختصات نسبتاً روشنی را از سیاست‌های کلی رژیم در این حوزه ترسیم می‌نماید.

با وجود اینکه وزارت دفاع رژیم اسرائیل اعلام کرده صادرات تسلیحاتی شان در سال ۲۰۲۴ برای چهارمین سال پیاپی رکورد شکسته و قراردادهایی به ارزش حدود ۱۵ میلیارد دلار به امضا رسیده، مقامات به خوبی آگاه‌اند که تداوم جنگ می‌تواند فشارهای بین‌المللی را افزایش دهد و شرایط را در سال ۲۰۲۵ دستخوش تغییر کند. یکی از مقامات رژیم در این زمینه هشدار داده: «ما با چالش بزرگی روبه‌رو هستیم. در بسیاری از کشورها، نمایندگان پارلمان به صراحت خواستار توقف خرید تسلیحات از اسرائیل شده‌اند. سطح فروش به فرانسه و انگلیس به طور قابل توجهی کاهش یافته است.»

در سال ۲۰۲۴، صادرات نظامی رژیم اسرائیل به رقم بی‌سابقه ۱۴۰۷۹۵ میلیارد دلار (معادل حدود ۵۲ میلیارد دلار) رسید که نسبت به سال گذشته ۱۳ درصد رشد داشته و در مقایسه با پنج سال پیش، دو برابر شده است. بیش از نیمی از قراردادهای امضا شده در این بازه زمانی، ارزشی بالاتر از ۱۰۰ میلیون دلار داشته‌اند. همچنین بیش از ۵۰ درصد این معاملات با کشورهای اروپایی صورت گرفته است.

سرتیپ (ذخیره) یاتیر کولس، رئیس آژانس صادرات نظامی رژیم اسرائیل (SIBAT)، پس از انتشار این آمار اعلام کرد: «ما اکنون در جمع میلیاردرها قرار داریم.» بر پایه تحلیل داده‌ها، سامانه‌های پدافند هوایی، موشک‌ها و راکت‌ها در صدر صادرات تسلیحاتی اسرائیل در سال ۲۰۲۴ قرار گرفتند و با سهم ۴۸ درصدی، تقریباً نیمی از کل معاملات را به خود اختصاص دادند. این رقم نسبت به سال ۲۰۲۳ که ۳۶ درصد بود، رشد چشمگیری را نشان می‌دهد. همچنین بخش سامانه‌های فضایی و ماهواره‌ای نیز جهش قابل توجهی داشته و سهم آن از معاملات از ۲ درصد در سال ۲۰۲۳ به ۸ درصد در سال جاری افزایش یافته است.

سایر حوزه‌های صادراتی به صورت زیر توزیع شده‌اند: خودروها و نفربرهای زرهی (۹ درصد)، رادارها و سیستم‌های هوایی (۸ درصد)، هواپیماهای سرنشین‌دار و تجهیزات الکترونیکی هوانوردی (۸ درصد)، سامانه‌های نظارت و اپترونیک (۶ درصد)، فناوری‌های اطلاعاتی، جاسوسی و سایبری (۴ درصد)، مهمات و سلاح‌های سبک (۳ درصد)، سامانه‌های آتش بار و خودروهای پرتاب (۲ درصد)، فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی (۲ درصد)، پهپادها و هواپیماهای بدون سرنشین (۱ درصد) و سامانه‌های دریایی و سکویای شناور (۱ درصد).

از دیگر نکات برجسته در آمار سال ۲۰۲۴، افزایش چشمگیر قراردادهای تسلیحاتی با کشورهای اروپایی است که اکنون ۵۴ درصد از کل معاملات را شامل می‌شود؛ این در حالی است که این رقم در سال گذشته تنها ۳۵ درصد بود. این جهش تا حد زیادی ناشی از گرانی‌های فزاینده کشورهای اروپایی نسبت به تهدیدات روسیه و نقش پررنگ پهپادها و موشک‌ها در جنگ‌های اخیر است که آن‌ها را به سمت واردات سلاح از رژیم سوق داده است. یکی از مقامات مسئول رژیم در مورد این دغدغه کشورهای اروپایی اینگونه بیان نمود که «امروز کشورهای بیشتری به دنبال آن هستند که با استفاده از تسلیحات اسرائیلی از شهروندان خود محافظت کنند.»

یاتیر کولس، رئیس سازمان همکاری‌های نظامی اسرائیل، اشاره کرد که از زمان آغاز جنگ در اوکراین، تقاضای جهانی برای فناوری‌های نظامی اسرائیلی افزایش چشمگیری یافته است. از هفتم اکتبر به این سو، حجم تخریب عظیمی که توسط تسلیحات نظامی رژیم ایجاد و در جهان مخابره شده، یکی از عواملی است که دول اروپایی را بیش از پیش به سوی این قسم از مبادلات با رژیم کشانده است. افزون بر

ما با چالش بزرگی روبه‌رو هستیم. در بسیاری از کشورها،

نمایندگان پارلمان به صراحت خواستار توقف خرید تسلیحات از اسرائیل شده‌اند.

سطح فروش به فرانسه و انگلیس به طور قابل توجهی کاهش یافته است

کارکرد عملیاتی سامانه‌های اسرائیلی در میدان نبرد، به تجربه‌های عملیاتی کسب‌شده در طول جنگ‌ها و درس‌های آموخته‌شده از آن‌ها نیز این موضوع را می‌توان نسبت داد. صنایع نظامی اسرائیل طی این مدت موفق شده‌اند ضمن تأمین نیازهای ارتش اسرائیل، همچنان به مشتریان خارجی نیز تجهیزات ارائه دهند.

از آغاز عملیات نظامی «ششمین‌های آهنین» در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، وزارت جنگ و صنایع نظامی اسرائیل به وضعیت اضطراری وارد شده و فعالیت‌های خود را به صورت شبانه‌روزی ادامه داده‌اند. امیر یارعام، مدیرکل این وزارتخانه و سرتیپ بازنشسته، با استناد به این آمارها اظهار داشت: «رکورد تازه صادرات نظامی اسرائیل در سالی که با جنگ همراه بود، بیش از هر چیز نشان دهنده رشد اعتماد جهانی به کارایی فناوری‌های نظامی اسرائیلی است. در سال گذشته، سامانه‌های اسرائیلی در سراسر خاورمیانه به کار گرفته شدند و کشورهای بیشتری به دنبال آن هستند که از شهروندان خود باتکیه بر این تسلیحات حفاظت کنند.»

یارعام همچنین افزود: «ادامه روند صادرات نظامی برای ما حیاتی است. این مسیر نه تنها به ارتقاء توانمندی‌های ارتش اسرائیل از طریق سامانه‌های پیشرفته‌تر کمک می‌کند، بلکه امکان توسعه فناوری‌های نسل آینده و تقویت اقتصاد ملی را نیز فراهم می‌سازد. باید زیرساخت تولید نظامی کشور را گسترش دهیم تا بتوانیم در بلندمدت، حتی در شرایط بحرانی، سطح آمادگی امنیتی را حفظ کنیم و صادرات را نیز افزایش دهیم. تلاش خواهیم کرد بازارهای فعلی را توسعه داده، وارد بازارهای جدید شویم و از زیست‌بوم منحصربه‌فرد خود بیشترین بهره را ببریم.»

در گفت‌وگوی دیگری که سرتیپ بازنشسته کولس با خبرنگاران داشت، بار دیگر مدعی برتری فناوری‌های نظامی اسرائیل شد و با لحن بازارپا بگونه‌ای گفت: «صنعت ما مبتکر است و در عرصه فناوری پیشرو می‌باشد. ترکیب صنایع نظامی، ارتش اسرائیل و وزارت دفاع، برای جهان بسیار جذاب است. سامانه‌های ما در حوزه‌های هوایی، زمینی، اطلاعاتی و دریایی در لبه فناوری جهانی قرار دارند.»

کولس به غیر از این هندوانه‌هایی که زیر بغل صنایع هوایی و تجهیزات تسلیحاتی رژیم گذاشت، به چالش‌های جدی‌ای نیز اشاره کرد که بر صادرات تسلیحاتی اسرائیل سایه افکنده‌اند. او اظهار داشت: «در حال حاضر با چالشی بزرگ مواجه هستیم. تصاویر منتشرشده از غزه، واکنش‌های سیاسی گسترده‌ای را در پی داشته است. نمایندگان پارلمان در کشورهای مختلف، به صورت علنی خواستار توقف خرید تسلیحات از اسرائیل شده‌اند و این واقعاً تأثیرگذار بوده است. مشتریان ما این نگرانی‌ها را مستقیماً با ما در میان می‌گذارند. در همین حال، رقبای خارجی ما از این شرایط بهره‌برداری می‌کنند. فروش به فرانسه و انگلیس به شدت کاهش یافته است. در هر معامله، دو نیروی متضاد در حال اثرگذاری است: از یک سو، ارتش‌ها به دنبال خرید بهترین تجهیزات هستند و از سوی دیگر، فشارهای سیاسی مانع‌تراشی می‌کنند. امیدوارم در نهایت نیازهای عملیاتی بر ملاحظات سیاسی غلبه یابد.»

او همچنین به چالش‌های فزاینده در حوزه زنجیره تأمین اشاره کرد و گفت: «زنجیره تأمین تحت فشار شدید قرار گرفته است: مسیرهای کشتیرانی به واسطه تهدیدهای مداوم از سوی حوثی‌ها دچار اختلال شده‌اند و فرودگاه بن‌گورین نیز گهگاه به دلیل شلیک موشک هابسته می‌شود. با این حال، ما آماده‌ایم با انعطاف پذیری پاسخ دهیم. اگر کشوری درخواست تولید محلی داشته باشد، آمادگی داریم تا خطوط تولید را در آن کشور مستقر کنیم.»

در مورد چشم‌انداز آینده (البته با توجه به این نکته که این جمله‌پردازی‌های کولس مربوط به قبل از باز شدن یک جبهه گسترده با ایران می‌شود)، کولس با احتیاط سخن گفت: «پیش‌بینی اینکه آیا عملکرد صادراتی سال ۲۰۲۴ تکرار خواهد شد یا نه، به دلیل تعدد و پیچیدگی چالش‌ها بسیار دشوار است.»

با این حال، او یادآور شد: «خوشبختانه، اهمیت اقتصاد دفاعی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. اینکه چگونه می‌توان سامانه‌های دفاعی مؤثری را با هزینه رهگیری پایین توسعه داد، اکنون به یک معیار کلیدی بدل شده است. در همین راستا، سامانه‌لیزری سپر نور تولید شرکت رافائل، با استقبال بالایی روبه‌رو شده است.» در پایان، کولس بر تغییر اولویت‌های بازار تسلیحات نیز تأکید کرد: «در گذشته، کیفیت و قیمت دو عامل اصلی برای تصمیم‌گیری خریداران بودند؛ اما اکنون یک فاکتور جدید وارد معادله شده است: سرعت تحویل. خوشبختانه، صنایع نظامی اسرائیل در این زمینه مزیت قابل توجهی دارند. آن‌ها از ابتدای جنگ، سطح تولید خود را تا سه برابر افزایش داده‌اند.»

این عبارات نشان دهنده این است که در سطح سیاست کلان، حتی با وجود شروع یک جنگ بلندمدت فرسایشی از ۲۰۲۳، کماکان مسئله صادرات تسلیحاتی یکی از اولویت‌های تجاری و صنایع دفاعی محسوب می‌شود و حال باید دید که آیا شروع یک جنگ گسترده با ایران این سیاست را به هم می‌ریزد یا خیر.

